

Couveusekinderen - vroeggeboorte

Tekst: Marion Middendorp
Foto: sxc.hu
Bron: <http://www.peuteren.nl/zwanger/couveusekinderen.php>
Website: Peuteren.nl

Je bent zwanger en kijkt uit naar de dag dat je gaat bevallen. Ergens rond week 40, misschien een weekje vroeger, misschien een weekje later. Twee weken vroeger of later is ook nog geen probleem. Maar soms gaat het anders, dan komt je kindje (veel) eerder dan de uitgerekende datum. Waarom? Daar kunnen veel verschillende redenen voor zijn. De oorzaak hiervoor kan bij de moeder liggen, bij het kindje, de baarmoeder of een onbekende factor.

Ruim 7% van de baby's in ons land wordt te vroeg geboren, dat wil zeggen na een zwangerschap van minder dan 37 weken.

Een kindje dat wordt geboren voor de 37e week van de zwangerschap wordt prematuur genoemd. In Nederland is het beleid dat een kind dat geboren wordt na een zwangerschap van 26 weken of meer, behandeld wordt tenzij er redenen zijn om aan te nemen dat het kind het niet gaat redden. Als behandeling alleen het lijden verlengt zonder uitzicht op overleven, wordt daar niet voor gekozen. Bij een kind dat geboren wordt na een zwangerschap van 24 tot 26 weken is het zo dat de kans op een kwalitatief menswaardig leven steeds kleiner is. Meestal is het zo dat artsen terughoudend zijn om alle behandelmethoden bij deze kinderen toe te passen. De afspraak is dat een kind, geboren voor de 24e zwangerschapsweek niet behandeld wordt omdat de kansen dat het kind ooit een menswaardig leven tegemoet zal gaan, uiterst gering is.

Onverwacht

Wanneer een vroeggeboorte je treft, ben je vaak nauwelijks voorbereid. Je hebt al die tijd gedacht dat het nog even zou duren voordat je kindje geboren zou worden en ineens komt het allemaal veel eerder. Alles lijkt in één keer op je af te komen. Beslissingen, emoties, veranderingen, angst, onzekerheid, ziekenhuis, onderzoeken, medici en uiteindelijk de geboorte van je kindje. Een heel klein kindje, helemaal compleet maar nog niet klaar om zonder hulp te kunnen leven.

Op het moment van de geboorte breekt een periode van onzekerheid aan. Hoeveel kans heeft je kindje dit te overleven? Je kunt je bang en machteloos voelen er is immers in eerste instantie niets (behoudens het geven van borstvoeding) dat jij voor hem kunt doen. Een groot deel van de zorg ligt (vaak) in eerste instantie in handen van anderen. Wanneer je kindje de [couveuse](#) in moet is het niet gemakkelijk om met je kindje vertrouwd te raken. Misschien vind je het zelfs een beetje eng. Hij is immers zo klein en kwetsbaar. Verpleegkundigen zullen je helpen deze schroom te overwinnen, en al snel zul je leren hoe belangrijk jullie als ouders voor je kind zijn.

Meer informatie

[Het schuldgevoel](#)

[Wat is een couveuse?](#)

[De geschiedenis van de couveuse](#)

Uiterlijk

Natuurlijk valt in eerste instantie op hoe klein je kindje is, uiteraard hangt dit samen met de zwangerschapsduur. Vaak zijn prematuurtjes heel mager: het babyvet ontwikkelt zich pas in de laatste maanden van de zwangerschap. De eerste dagen zal je kindje zelfs nog wat gewicht verliezen. Afvallen tot 10% is volkomen normaal, bij een prematuur kan het zelfs nog wat meer zijn omdat hij nog geen, of moeizaam, voeding verdraagt.

Zijn hoofdje zal relatief groot zijn. Zijn huidje is gerimpeld en doorzichtig waardoor de onderliggende bloedvaten, spieren en ribben goed zichtbaar zijn. Zijn huidskleur is sterk afhankelijk van zijn conditie en kan variëren van roze, blauw, grijs of geel.

Op zijn neusje kunnen wat witte stipjes aanwezig zijn. Dit zijn zweetkliertjes die nog niet volgroeid zijn. Ze zullen vanzelf weer verdwijnen.

Bij extreem vroeg geboren kindjes kan er een laagje fijn donshaar (lanugo) op zijn lichaam zitten,

vooral op de schouders, rugje en armpjes. Soms is de ontwikkeling van de borstjes (tepel en tepelhof) nog niet helemaal voltooid.

Couveuse tijd

Je kindje ligt in de couveuse omringd door ademhalingsapparatuur, monitoren, infuus en is bedolven onder pleisters, plakkers, slangetjes en meters... Je voelt je machteloos en het lijkt alsof je maar heel weinig voor je kindje kunt doen.

Toch is dit gevoel niet helemaal juist. Je kunt namelijk best een aantal dingen voor je kindje doen.

- * moedermelk kolven (voor de meeste moeders mogelijk vanaf de eerste dag)
- * buidelen
- * naar je kind kijken, aanraken, ertegen praten, geruststellen

Je aanwezigheid, het horen van je stem en het waarnemen van jouw geur, zijn zeer belangrijk voor je kindje.

'...toen ik mijn hand op zijn kleine lichaam legde en zacht tegen hem praatte, zag ik zijn hartslag zakken van 186 naar 138. Mijn aanwezigheid had dus wel degelijk zin! Geboren met 28 weken, slechts 895 gram en hij herkende zijn mama!'

Meer informatie

[Wat is een couveuse?](#)

[De geschiedenis van de couveuse](#)

[Geluid rond de couveuse](#)

[Buidelen met je kindje](#)

V.O.C. De vereniging van ouders van couveusekinderen

De V.O.C. is opgericht in 1979 in Amsterdam door neonatoloog Richard de Leeuw samen met een aantal ouders en verpleegkundigen. Het belangrijkste doel van deze vereniging was meer en beter contact tussen de ouders en de couveusekinderen, die op dat moment nog maar mondjesmaat toegang hadden tot de afdelingen. De V.O.C. heeft als belangrijkste doelstellingen:

Opvang en begeleiding van ouders van couveusekinderen door lotgenotencontact.

Voorlichting aan ouders en professionals vanuit ervaringsdeskundigheid.

Belangenbehartiging van couveusekinderen en hun ouders.

[Lees verder: Vereniging van ouders van couveusekinderen](#)

Kleding voor prematuren

Ouders met een prematuur geboren kindje zijn veelal in het ziekenhuis bij hun baby'tje. Nadat ouders van het ziekenhuis te horen hebben gekregen dat hun kindje kleertjes aan mag hebben ze meestal geen tijd om de stad in te gaan. Vandaar dat veel ouders op internet gaan zoeken en dan bijvoorbeeld bij [bewareforkids.nl](#) uitkomen.

Het is natuurlijk leuk om te zien dat een kindje in de couveuse trendy kleding aan heeft, die dan ook nog past zonder drie keer op te rollen. Ook zijn er natuurlijk kindjes die niet in een couveuse hoeven, maar toch erg klein zijn, ook deze ouders kunnen terecht bij [bewareforkids.nl](#).

Mogelijke (lichamelijke problemen)

Vroeg geboren kindjes kunnen vooral last hebben van ademhalingsproblemen en hersenbloedingen. Maar in principe kunnen er complicaties optreden op vrijwel alle mogelijke gebieden: longen, hersenen, zenuwstelsel, nieren, bloedsomloop, maagdarmsstelsel, stofwisseling, huid, ogen en oren. Daarnaast bestaat er altijd kans op infecties. Dat is de reden waarom je kindje aan allerlei bewakingsapparatuur ligt en dag en nacht in zijn couveuse wordt geobserveerd.

Niet bij elk prematuur geboren kindje treden deze problemen op. In het algemeen geldt: hoe vroeger, hoe onrijper en hoe grotere kans op complicaties.

Extra informatie:

[De groei van prematuren](#)

Naar huis

Dan is daar eindelijk het moment waar je al die tijd naar uit hebt gekeken: je kindje komt naar huis! Eindelijk kun je nu je kindje dag en nacht meemaken. Het is logisch dat dit even wennen is. Voor jou, je partner en natuurlijk ook voor jullie kindje. Jij moet wennen aan en vertrouwd raken met alle geluidjes en verschillende manieren van huilen van je kindje, en je kindje moet wennen aan alle nieuwe indrukken en geluiden uit zijn omgeving.

Het is helemaal niet zo vreemd als je de eerste nacht met je kindje thuis een beetje eng vindt. Meestal is je kindje al een tijdje uit zijn couveuse voordat hij naar huis mag en ligt hij ook al enige tijd niet meer aan de bewaking.

De laatste fase voor het naar huis gaan, staat in het teken van groei en aansterken en je kindje moet leren zelf voldoende te kunnen drinken. Maar het is natuurlijk best even wennen dat je ineens zelf de volledige verantwoording hebt.

Misschien lig je de hele nacht wel naar hem te kijken als hij slaapt, of pak je af en toe even zijn handje om te kijken of 'hij het nog wel doet'. Van die angst kun je nog wel een tijdje last houden. Maar vertrouw erop dat je kindje niet voor niets naar huis mocht! Als hij niet gezond was geweest had hij nog (langer) in het ziekenhuis gelegen. In veel ziekenhuizen heb je de mogelijkheid om één of twee dagen 'in te roomen'; je zorgt dan binnen de veilige omgeving van het ziekenhuis helemaal zelf voor je kindje en slaapt daar dus ook met je kindje op de kamer. Als er iets is, kun je gelijk terugvallen op de aanwezige verpleegkundigen.

Alle kinderen die vanuit de couveuseafdeling naar huis gaan, krijgen na ontslag uit het ziekenhuis een afspraak mee met de kinderarts. Deze controle vindt plaats in het ziekenhuis van waaruit je kind naar huis ging en soms ook nog in het ziekenhuis waar intensieve zorg gegeven werd, als dat tenminste het geval was.

Sterk te vroeg geboren kinderen, kinderen met een heel laag geboortegewicht en kinderen die heel erg ziek geweest zijn (kinderen die dus meestal op een neonatale intensive care afdeling gelegen hebben) worden meestal in een uitgebreid programma voor nacontrole opgenomen in verband met wetenschappelijk onderzoek naar hoe het verder met deze kinderen gaat. Men noemt dit ook wel 'follow-up'.

Deze uitgebreide nacontrole vindt plaats omdat er bij deze kinderen een verhoogd risico op ontwikkelingsstoornissen bestaat. In het begin vindt de follow-up bijvoorbeeld plaats om de drie maanden, later ieder half jaar en daarna om de een of twee jaar tot de leeftijd van 5 jaar.

De normale nazorg is meestal minder intensief. Bij deze controles wordt het kind lichamelijk onderzocht en worden lengte, gewicht en hoofdomvang vastgelegd op een groeicurve. Vaak vindt er ook een speciaal neurologisch en/of psychologisch onderzoek plaats en worden ook de zintuigfuncties (horen en zien) nagegaan. Uiteraard worden ook de ouders uitgebreid gevraagd naar de vorderingen van het kind en naar eventueel doorgemaakte ziekten of problemen. Bij de nacontrole wordt dus vooral gelet op de groei en ontwikkeling van het kind. Voor andere problemen kun je in het algemeen het beste naar de huisarts gaan. Deze ontvangt altijd een verslag van alles wat er met het kind in het ziekenhuis aan de hand geweest is.

Extra informatie

[Hoe moet je het verwerken?](#)

[Wat betekent vroeggeboorte voor ouders?](#)

[Het medisch dossier](#)

[Ontslag gesprek](#)

Artikelen

[Wat is het KennisCentrum Prematuren?](#)

[Meer baby's overleven kortere zwangerschap](#)

Ervaringen

[De ervaring van Carina: Vrijdag de dertiende](#)

[De ervaring van Christel: Een jaar geleden](#)

[De ervaring van Conny: mama van een eeneiige- tweeling](#)

[De ervaring van Nicky Akalonu, 23 jaar](#)

[De ervaring van Willemien Wubs: drie keer moest haar baby in de couveuse](#)

[Praat mee met andere ouders op het prikbord.](#)

